

Gemeente
Woudenberg

RAADSVOORSTEL 2024

**Datum
voorstel:** 21 maart
2024

Registratiekenmerk: Z.342113
Raadsvergadering van: 30 mei 2024
Vergadering Commissie van: 14 mei 2024
Portefeuillehouder: Voorzitter Presidium
Behandelend ambtenaar: ██████████

Onderwerp / voorstel: Procesafspraken vermoedens integriteitsschendingen
politieke ambtsdragers Woudenberg 2024

Aan de Raad.

Voorstel

Wij stellen u voor
de Procesafspraken vermoedens integriteitsschendingen politieke ambtsdragers
Woudenberg 2024 als bijlage bij de Gedragscodes integriteit Woudenberg 2023 vast te
stellen.

Inleiding

Artikel 6.3 lid 1.c van de Gedragscodes integriteit Woudenberg 2023 zegt dat de
gemeenteraad met de burgemeester afspraken maakt over de processtappen die worden
gevolgd in geval van een vermoeden van een integriteitsschending van een politieke
ambtsdrager van de gemeente. Dit voorstel geeft hier invulling aan.

Beoogd resultaat (wat)

De procesafspraken bieden een routekaart voor alle politieke ambtsdragers wanneer zij
twijfelen aan een eigen handeling of die van een ander. Daarnaast bieden de procesafspraken
ook het instrumentarium voor de burgemeester om haar wettelijke taak als 'hoeder van de
integriteit' uit te oefenen en een zorgvuldige procesgang – rekenschap gevende van alle
geldende principes van hoor en wederhoor en proportionaliteit – van melding tot mogelijke
sanctionering te garanderen.

Kader

Gemeentewet en de Gedragscodes integriteit Woudenberg 2023.

Argumenten, inclusief duurzaamheid en inclusie

Met de procesafspraken geven de politieke ambtsdragers van de gemeente Woudenberg aan dat zij bepaalde principes delen: dat zij hechten aan zorgvuldigheid en goede omgangsvormen en dat zij bij het toezien op de naleving van de gedragscodes en onderliggende wetgeving uitstijgen boven de partijpolitiek. Dit ter bescherming van iedere individuele politieke ambtsdrager en de geloofwaardigheid van de lokale politiek in Woudenberg.

Transparantie, verantwoording en maatschappelijk vertrouwen

Het vaststellen en communiceren van duidelijke procesafspraken zorgt voor transparantie in het omgaan met vermoedens van integriteitsschendingen. Transparantie is een essentieel element van goed bestuur en draagt bij aan het (herstel van het) vertrouwen van de samenleving in politieke instellingen.

Een samenleving die vertrouwen heeft in haar leiders en instellingen, is veerkrachtiger en kan duurzame ontwikkelingen bevorderen.

Rechtvaardigheid en gelijkheid

Een goed gestructureerd proces zorgt ervoor dat alle politieke ambtsdragers op een gelijke en eerlijke manier worden behandeld bij vermoedens van integriteitsschendingen. Dit draagt bij aan het principe van rechtvaardigheid en vermindert de kans op willekeurige of ongelijke behandeling.

Continu verbeteren

Het implementeren van procesafspraken biedt de mogelijkheid om continu te evalueren en verbeteren. Dit proces van leren en aanpassen draagt bij aan duurzaamheid door ervoor te zorgen dat het gemeentebestuur zich kan aanpassen aan veranderende omstandigheden en nieuwe inzichten.

Risico's en kanttekeningen

Het college is op 1 februari 2024 in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Het college heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt en de volgende zienswijze gegeven:

In de procesafspraken worden in de artikel 1.1 t/m 3.5 verschillende processtappen beschreven van situaties die zich voor kunnen doen.

Al deze beschreven situaties gaan over de stappen die genomen worden wanneer twijfels bestaan over (voorgenomen) handelingen van raadsleden, burgemeester, wethouders, griffier, ambtenaren. Als laatste stap staat wat er gebeurt wanneer na het volgen van diverse stappen, er uiteindelijk wordt afgeweken van een advies van de burgemeester.

Omdat het in de artikelen gaat over situaties waarin sprake is van twijfel over handelingen, kan de vraag gesteld worden gesteld waarom er in de openbaarheid door de burgemeester melding zou moeten worden gemaakt van het afwijken van een gegeven advies. (wanneer degene die meldt dit nalaat) Daarmee maak je immers een kwestie die binnenskamers besproken is onderdeel van een publiek debat. (in geval er in het openbaar in de gemeenteraad melding zou worden gemaakt).

De burgemeester wordt in dat uiterste geval onderdeel van bevragingen, waar veelal geen antwoord op gegeven kan worden. De gemeenteraad weet niet van de stappen die vooraf zijn genomen, en vanuit het oogpunt van bescherming van de privacy zal in geval het gaat om een wethouder eveneens niets meer gemeld kunnen worden dan dat er een integriteitskwestie speelt waarbij is afgeweken van het advies van de burgemeester. Vervolg vraag zou dan kunnen zijn wat de kwestie precies was, en wat inhoud was van het advies.

Dergelijke vragen kunnen niet in het openbaar beantwoord worden door de burgemeester, omdat deze zelf adviserend orgaan is geweest. Er zou een ongewenste spagaat ontstaan.

Het college ziet graag nader in de procesafspraken beschreven wat er precies wordt verstaan onder gemeenteraad. Als het gaat om een melding doen in het presidium (besloten orgaan) dan is het geen probleem als de burgemeester iets meldt, gaat het om de gemeenteraad dan kan dat anders liggen. Hoe meldt de burgemeester dan? (openbare vergadering, besloten informatie in een openbare vergadering, via het besloten RIS-vergadersysteem?) Die definitie luistert nauw in integriteitskwesities.

Suggestie: Bij artikel 1:3 toevoegen dat de burgemeester meldt in het college en het presidium. Het presidium vertegenwoordigt dan dus bij het doen van die melding de gemeenteraad.

Het is vervolgens aan dat gremium zelf of en op welke wijze zij de kwestie in de openbaarheid willen brengen.

De procesafspraken zijn aangepast naar aanleiding van deze zienswijze.

Maatschappelijke participatie

Er zijn geen maatschappelijke actoren betrokken bij de voorbereiding van dit advies.

Beoogd resultaat (hoe)

De procesafspraken zijn geen statisch product. Ze zullen met enige regelmaat tegen het licht worden gehouden, steeds met het oog op het bevorderen van het goed functioneren van het gemeentebestuur.

Financiële consequenties

Geen.

Aanpak/uitvoering

Eens per vier jaar maken de griffier en de gemeentesecretaris, eventueel met hulp van interne of externe deskundigen, ter bespreking in de gemeenteraad en het college B&W een geanonimiseerd overzicht van de lessen die getrokken kunnen worden uit adviezen die zijn gegeven en uit de resultaten van vooronderzoek en integriteitsonderzoek. Dat gebeurt op een manier die geen link naar specifieke personen mogelijk maakt.

De afspraken in de Procesafspraken Integriteit alsmede de geldende gedragscodes worden eens per vier jaar door de fractievoorzitters, de griffier, de gemeentesecretaris, de burgemeester en de wethouders geëvalueerd, eventueel met hulp van deskundigen. Desgewenst worden de afspraken bijgesteld.

Communicatie

De procesafspraken hebben enkel interne werking en hoeven daarom niet gepubliceerd te worden op overheid.nl. Ze zullen wel worden gepubliceerd op de website onder 'documenten' in het raadsinformatiesysteem.

Bijlage(n)

- Raadsbesluit Procesafspraken vermoedens integriteitsschendingen politieke ambtsdragers Woudenberg 2024
- Procesafspraken vermoedens integriteitsschendingen politieke ambtsdragers Woudenberg 2024

Het presidium,

S.E. Lenderink
Griffier

M. Hardeman
voorzitter